

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2021

ΤΑΞΗ: Γ' ΕΠΑΛ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο ρόλος της οικογένειας στην εφηβεία

Η Anna Freud στα 1958 υποστήριξε πως η εφηβεία είναι μια θυελλώδης περίοδος και πως οι αναταραχές που συμβαίνουν την περίοδο αυτή είναι απαραίτητες, ώστε να υπάρξει ομαλή και φυσιολογική εξέλιξη της προσωπικότητας του εφήβου. [...]

Η ευθύνη των γονιών σε αυτή τη φάση είναι αρκετά μεγάλη. Δεν είναι λίγες οι φορές που το λογικό και συνεργάσιμο παιδί που άκουγε και θαύμαζε τους γονείς του - οι οποίοι με τη σειρά τους μπορούσαν να προβλέψουν τις αντιδράσεις του - αντικαθίσταται από έναν έφηβο αντιρρησία, **ευερέθιστο**, αρκετά κριτικό και με ευμετάβλητη και απρόβλεπτη διάθεση.

Οι γονείς αρκετές φορές στην εφηβεία αισθάνονται πως «χάνουν» το παιδί τους βλέποντάς το να αποφεύγει τη σωματική επαφή και τις εκδηλώσεις τρυφερότητας προς το πρόσωπό τους, επιτρέποντάς τους ελάχιστες παρεμβάσεις στη ζωή του και τις επιλογές του. Ενδεχομένως να κατανοούν την ανάγκη του εφήβου για απομάκρυνση, δεν παύει όμως να αποτελεί για αυτούς μια «απώλεια» την οποία δεν μπορούν να **διαχειριστούν** πάντα επιτυχώς. Συνήθως η εφηβεία τους συναντά στη μέση ηλικία της ζωής τους και ίσως να τους ανακινεί εμπειρίες και μνήμες που είχαν οι ίδιοι με τους δικούς τους γονείς, γεγονός το οποίο μπορεί να τους δυσκολεύει ακόμη περισσότερο λ.χ. στην περίπτωση που καλούνται να θέσουν όρια.

Οι γονείς καλό θα είναι κατά τη διάρκεια της εφηβείας να είναι αρκετά ισχυροί και συναισθηματικά παρόντες ώστε ο έφηβος να μπορέσει να τους αμφισβητήσει ακόμα και να τους ανταγωνιστεί ή επιτεθεί. Επιπλέον, χρειάζεται να είναι δεκτικοί και να έχουν μια πιο **ευλύγιστη** στάση για να μειωθεί το άγχος της αντεκδίκησης στον έφηβο. Ακόμη, είναι αναγκαίο να είναι σταθεροί ώστε να βοηθήσουν τον έφηβο να ισορροπήσει τις συναισθηματικές του μεταπτώσεις. Τέλος, είναι θεμιτό οι γονείς να έχουν ενεργητικό ρόλο, να θέτουν τον έφηβο αντιμέτωπο με τον εαυτό του και τις ευθύνες του δίχως όμως να έχουν τιμωρική ή εκδικητική διάθεση απέναντί του. Έτσι, ο ρόλος των γονέων θα μπορούσαμε να πούμε πως συνοψίζεται στο εξής: να βοηθήσουν τον έφηβο να ανεξαρτητοποιηθεί και να κόψει τους συναισθηματικούς βρεφικούς δεσμούς.[...]

Όπως και να 'χει και οι δύο πλευρές φαίνεται πως θρηνούν μια «απώλεια». Ο έφηβος θρηνεί την απώλεια της παιδικής του ηλικίας και οι γονείς την απώλεια του γονεϊκού τους ρόλου, που χαρακτηριζόταν από τις ικανοποιήσεις που αντλούσε λόγω του ότι τα παιδιά

ήταν εξαρτημένα από αυτόν. Και οι δύο αποτελούν **επώδυνες** διαδικασίες αλλά απαραίτητες ώστε ο έφηβος να περάσει στο επόμενο στάδιο **εξέλιξης** και συναισθηματικής ωρίμανσης.

Δρ. Ευτυχία Παπαγιάννη – Πηγή: <https://www.psychologynow.gr>

1^η δραστηριότητα

A1. Να παρουσιάσετε συνοπτικά τους τρόπους με τους οποίους οι γονείς μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά τους κατά τη διάρκεια της εφηβείας, όπως αυτοί παρουσιάζονται στην 4^η παράγραφο του κειμένου (50 -60 λέξεις).

15 μονάδες

2^η δραστηριότητα

A2. Να εντοπίσετε τρεις (3) διαφορετικές διαρθρωτικές λέξεις μέσα στο κείμενο και να εξηγήσετε τη λειτουργία τους.

5 μονάδες

A3. Να διατυπώσετε δύο πλαγιότιτλους για την 3^η παράγραφο του κειμένου, έναν με μεταφορική/ποιοτική χρήση της γλώσσας και έναν με κυριολεκτική/αναφορική χρήση της γλώσσας.

5 μονάδες

A4. Να δώσετε ένα συνώνυμο για κάθε μια από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου : *ευερέθιστο, διαχειριστούν, ευλύγιστη, επώδυνες, εξέλιξης.*

5 μονάδες

3^η δραστηριότητα

A5. Μια από τις θεμελιώδεις αρχές των δικαιωμάτων των παιδιών, σύμφωνα με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Ο.Η.Ε., είναι η διασφάλιση της επιβίωσης, της ανάπτυξης και της προστασίας των παιδιών. Σε μια διαδικτυακή σας ανάρτηση στην ιστοσελίδα της σχολικής σας εφημερίδας παρουσιάζετε την προσφορά της οικογένειας στην ανάπτυξη του παιδιού (250 λέξεις).

20 μονάδες

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΗ ΜΟΥ – ΧΟΡΧΕ ΜΠΟΥΚΑΪ

Πριν πεθάνω, κόρη μου, θα 'θελα να 'μαι σίγουρος ότι σου έμαθα:

[...] Να αγαπάς κι να φροντίζεις το κοριτσάκι που έχεις μέσα σου

Να μην εξαρτάσαι από την επιδοκιμασία των άλλων

Να μην επωμίζεσαι τις ευθύνες όλων

Να συνειδητοποιείς τα συναισθήματά σου και να πράττεις ανάλογα [...]

Να λες το ναι μονάχα όταν το θέλεις και να λες όχι χωρίς ενοχές

Να ζεις το σήμερα και να μην έχεις μεγάλες προσδοκίες

Να ρισκάρεις περισσότερο

Να δέχεσαι την αλλαγή και ν' αναθεωρείς τις πεποιθήσεις σου

Να προσπαθείς να γιατρέψεις τις παλιές και τις πρόσφατες πληγές σου

Να φέρεσαι κα να απαιτείς να σου φέρονται με σεβασμό
Να γεμίζεις πρώτα το δικό σου ποτήρι κι αμέσως μετά το ποτήρι των άλλων
Να σχεδιάζεις το μέλλον αλλά να ζεις το παρόν [...]
Να καλλιεργείς σχέσεις υγιείς όπου ο ένας στηρίζει τον άλλο
Να κάνεις την κατανόηση και τη συγγνώμη προτεραιότητές σου
Να δέχεσαι τον εαυτό σου όπως είναι
Να μην κοιτάς πίσω σου για να δεις ποιος σε ακολουθεί
Να μεγαλώνεις και να μαθαίνεις από τις διαφωνίες και τις αποτυχίες σου
Να επιτρέπεις στον εαυτό σου να λύνεται στα γέλια μες στο δρόμο χωρίς ιδιαίτερο λόγο
Να μη θεοποιείς κανέναν, και ακόμη λιγότερο εμένα.

Ο Δρόμος της Ευτυχίας – Χόρχε Μπουκάι

Μετάφραση στα ελληνικά: Κωνσταντίνα Επισκοποπούλου

<https://www.lecturesbureau.gr/1/letter-to-my-daughter/>

1^η δραστηριότητα

B1. Να σχολιάσετε τον στίχο του αποσπάσματος: «Να δέχεσαι τον εαυτό σου όπως είναι».

15 μονάδες

2^η δραστηριότητα

B2. Στο απόσπασμα κυριαρχούν τα ρήματα. Να εντοπίσετε την έγκλιση και το πρόσωπο στο οποίο βρίσκονται τα περισσότερα και να αιτιολογήσετε αυτή την επιλογή του συγγραφέα.

10 μονάδες

B3. Να εντοπίσετε και να καταγράψετε δύο μεταφορές που υπάρχουν στο ποίημα. Τι πετυχαίνει με τη χρήση τους ο ποιητής;

5 μονάδες

3^η δραστηριότητα

B4. Το απόσπασμα περιλαμβάνει μαθήματα ζωής που τα παιδιά μαθαίνουν από τους γονείς τους. Ποιο από αυτά θεωρείτε εσείς πιο σημαντικό και για ποιο λόγο; Ποια είναι η σχέση που θα έπρεπε να έχει ένα παιδί με την οικογένειά του για να επιτευχθούν όλα τα παραπάνω; (150-180 λέξεις)

20 μονάδες

Ευχόμαστε επιτυχία!!!